

Fiscale zaken in 2010

In de vorige afleveringen zijn verschillende fiscale maatregelen aan de orde geweest in verband met de economische crisis. Ook is geschreven over het belastingplan voor 2010 en andere fiscaal wetten die per 1 januari 2010 zouden worden ingevoerd. Deze wetsvoorstellen zijn inmiddels door het parlement aangenomen, waarbij er soms nog belangrijke wijzigingen zijn doorgevoerd. In deze aflevering zal een aantal van deze fiscale maatregelen kort de revue passeren, waarbij dan wordt aangegeven hoe de desbetreffende regeling uiteindelijk per 1 januari 2010 is ingevoerd.

Zo is vorig jaar geschreven over de uitbreiding van de doorschuifregeling wanneer een directeurengrotaandeelhouder (dga) aandelen in zijn BV schenkt aan de bedrijfsopvolger. Wanneer een dga een aandelenbelang van 5% of meer bezit in een BV, dan is er sprake van een zogenaamd aanmerkelijk belang (kortweg: ab). Bij verkoop van ab-aandelen wordt het verschil tussen de opbrengst en het voor die aandelen fiscaal opgeofferde bedrag (vaak de oorspronkelijke koopsom) belast met 25% inkomstenbelasting.

Wanneer een dga de aandelen in zijn BV schonk aan zijn opvolger, veelal zijn kind(eren), dan was er weliswaar geen verkoopopbrengst, maar moest hij toch 25% ab-heffing betalen over het verschil tussen de werkelijke waarde van die aandelen en het opgeofferde bedrag. Per 1 januari 2010 is er een faciliteit, waarbij in zo'n situatie deze ab-claim aan de opvolger kan worden doorgeschoven en de dga dus niet hoeft af te rekenen met de fiscus.

Uiteraard zijn er wel voorwaarden verbonden aan deze doorschuifregeling en één van die voorwaarden die aanvankelijk was voorgesteld, hield in dat degene aan wie de aandelen worden overgedragen al minimaal 36 maanden voorafgaande aan de overdracht (mede-) bestuurder van de BV moest zijn geweest. Dit vereiste heeft veel weerstand opgeroepen en is uiteindelijk versoepeld. Degene die de ab-aandelen geschonken krijgt, hoeft geen (mede-)bestuurder meer van de BV te zijn. Het is voldoende wanneer de opvolger gedurende de voorafgaande 36 maanden werknemer is geweest bij de BV waarvan de aandelen worden overgedragen. En in situaties van een holdingstructuur mag de opvolger ook in dienst zijn van een werkmaatschappij.

Willekeurige afschrijving

Eén van de maatregelen die genomen is in het kader van de economische crisis is de tijdelijke invoering van willekeurige afschrijving. Bepaalde investeringen, die in het kalenderjaar 2009 werden gedaan, mochten versneld in twee jaar worden afgeschreven: maximaal 50% in 2009 en maximaal 50% in 2010. Op die manier hoopte men het bedrijfsleven meer financiële armslag te geven.

Deze regeling is verlengd en geldt ook voor bepaalde investeringen in nieuwe bedrijfsmiddelen die in het kalenderjaar 2010 worden gedaan. Ook die investeringen mogen in twee jaar worden afgeschreven en wel maximaal 50% in 2010 en maximaal 50% in 2011.

Willekeurige afschrijving is mogelijk zodra (in 2009 en/of 2010) een investeringsverplichting is aangegaan. Het bedrag van de willekeurige afschrijving kan dan echter niet hoger zijn dan het bedrag dat terzake van die verplichting is betaald.

Een veel gehoord punt van kritiek op deze maatregel was, dat extra afschrijving geen belastingbesparing en daarmee liquiditeitsruimte oplevert als er geen winst, maar verlies wordt gemaakt. Een verruiming van de mogelijkheid tot verliesverrekening heeft in die situaties meer effect. Ook hieraan is (gedeeltelijk) gehoor gegeven door de mogelijkheden van verliesverrekening in de vennootschapsbelasting tijdelijk te verruimen. Voor de belastingjaren 2009 en 2010 kan de bestaande regeling tot terugwenteling van verliezen van één jaar op verzoek van de belastingplichtige worden verlengd tot drie jaar. In ruil voor deze ruimere mogelijkheid om verliezen te verrekenen met de drie voorafgaande jaren wordt dan de huidige voorwaartse verliesverrekening van negen jaar ingekort

tot zes jaar. De toekomstige verliesverrekening wordt daardoor dan weliswaar beperkt, maar men kan verliezen van 2009 en/of 2010 eerder compenseren door meer terugwentelingsmogelijkheden naar het verleden en daardoor een liquiditeitsvoordeel behalen.

Belastingverhogingen

Om deze fiscale maatregelen te kunnen bekostigen zijn er elders belastingverhogingen toegepast. Zo is onder meer de accijns op wijn, sigaretten en shag per 1 januari 2010 verhoogd. Daarnaast zijn ook de maximumbedragen voor fiscale boetes sterk opgetrokken. De maximale verzuimboete voor het niet of te laat doen van aangifte inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting is verhoogd van € 1134 tot € 4920. Deze boete wordt niet direct opgelegd bij de eerste keer dat er niet of te laat aangifte wordt gedaan. De lagere boete voor een eerste verzuim in de vennootschapsbelasting is overigens ook aanzienlijk verhoogd en wel van € 567 naar € 2460. De boete voor de inkomstenbelasting is bij de eerste keer onveranderd gebleven op € 226. Een tweede keer te laat of niet indienen van een aangifte inkomstenbelasting wordt bestraft met € 984 boete. Ook boetes voor het ten onrechte niet toepassen van de bijtelling voor het privégebruik van een auto van de zaak zijn aangepast. In die gevallen kan er een boete worden opgelegd van maximaal € 4920. Daar bovenop kan er een nog hogere extra boete worden opgelegd bij het ontduiken van grote bedragen door bijvoorbeeld het vervalsen van een rittenadministratie. Bovendien heeft de fiscus aangekondigd extra te controleren op situaties waarin is aangegeven dat er niet of minder dan 500 kilometer privé wordt gereden met een auto van de zaak.

Drs. Henk Dollekamp FB,
de Jong & Laan Accountants
Belastingadviseurs